

NOTITIE

Onderwerp : Visie op samenhang van berichtenstandaarden
Van : VNG-Realisatie
Aan : Regiegroep Gegevens- en berichtenstandaarden
Datum : 30 mei 2018

Aanleiding

Tot op heden hebben we de berichtenstandaarden beheerd vanuit één samenhangende familie van standaarden: het Standaard Uitwisselingsformaat (StUF). Vanuit onder andere de beweging naar een gegevenslandschap ontstaan nu nieuwe uitwisselafspraken en standaarden naast de StUF standaard. Tegelijkertijd is en blijft StUF voorlopig erg belangrijk voor gemeenten en zal deze nog lange tijd worden gebruikt en beheerd. Dit stelt ons voor de uitdaging om de samenhang van de verschillende gemeentelijke berichtenstandaarden te bewaken.

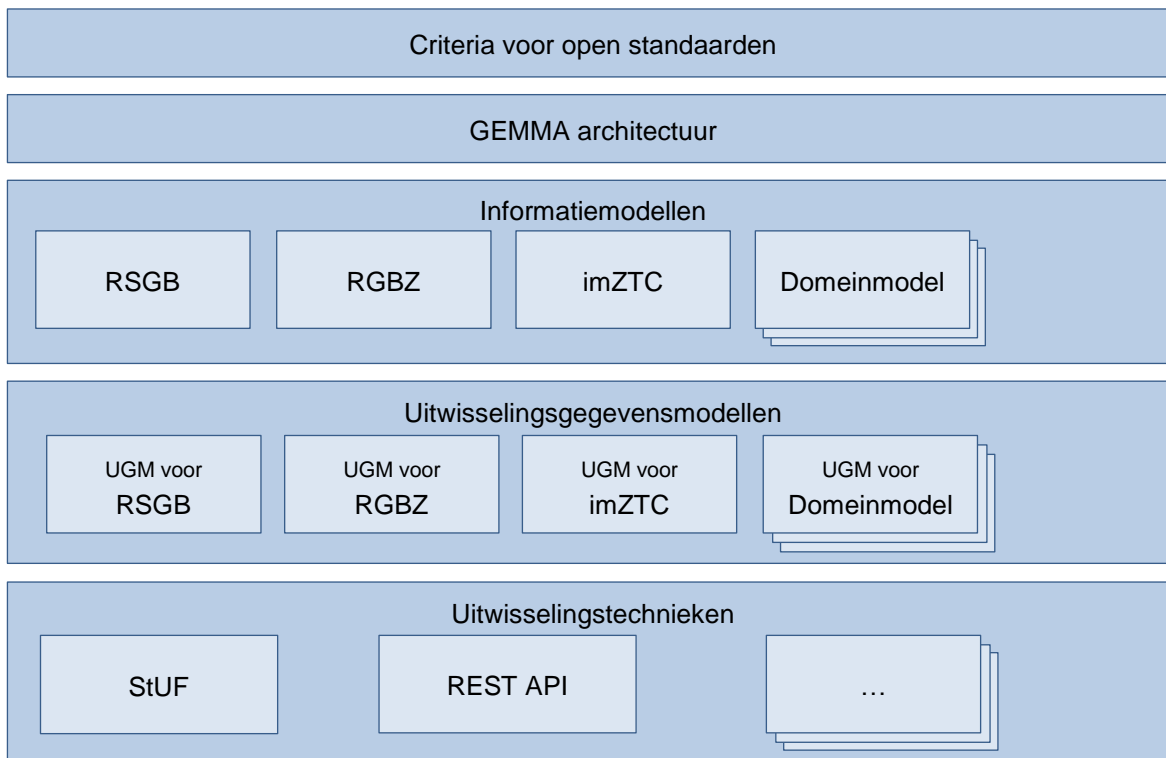
Uitgangspunten

We hanteren een aantal uitgangspunten die van belang zijn bij het beheren van de koppelvakstandaarden:

- We moeten sneller in kunnen spelen op veranderingen
- De standaarden moeten een daadwerkelijke bijdrage leveren aan de interoperabiliteit in gemeenten
- De implementeerbaarheid van standaarden moet vergroot worden
- De samenhang tussen standaarden en van het geheel aan gegevens- en berichtenstandaarden moet bewaakt worden
- De continuïteit van de gemeentelijke processen en gegevensuitwisseling moet geborgd worden

Niveau's van samenhang in de familie van standaarden

De samenhang tussen standaarden wordt op een aantal niveau's bewaakt en gestuurd.

Architectuur

Voor alle koppelvlakstandaarden geldt, ongeacht de uitwisseltechniek, dat deze moet passen in de GEMMA architectuur en een bijdrage moet leveren aan de beweging naar een gegevenslandschap.

Informatiemodellen

Voor alle koppelvlakstandaarden geldt dat betekenis en samenhang van alle uit te wisselen gegevens beschreven moet zijn in een conceptueel informatiemodel. Hierbij geldt de eis dat eenzelfde gegeven (objecttype) slechts op één plek gedefinieerd wordt, in een conceptueel informatiemodel voor een domein.

Belangrijke conceptuele informatiemodellen in dit kader zijn de referentie informatiemodellen RSGB (basisgegevens), RGBZ en imZTC (zaakgegevens).

Uitwisselingsgegevensmodellen

Voor de referentie-informatiemodellen en voor domein-informatiemodellen worden Uitwisselingsgegevensmodellen gemaakt. Alle koppelvlakstandaarden, ongeacht uitwisseltechniek, gebruiken gegevens op basis van de regels van het betreffende uitwisselingsgegevensmodel. Hiermee wordt zeker gesteld dat referentiecomponenten die meerdere koppelvlakstandaarden moeten implementeren dit kunnen doen op basis van één samenhangend model.

Gegevensuitwisseltechnieken

Voor verschillende uitwisselarchitecturen en -technieken worden standaarden ontwikkeld, voor zover die niet al bestaan. Het gebruik van een gegevensuitwisseltechniek maakt hergebruik van implementatie mogelijk, voorkomt dat het wiel steeds opnieuw uitgevonden moet worden en bevordert de kwaliteit door het gebruik van bewezen technische oplossingen.

Op dit moment kennen we gegevensuitwisseltechnieken StUF (onderlaag, protocolbindingen en best practices) en ontwikkelen we een API onderlaag (op basis van de DSO API strategie en URI strategie). In de API onderlaag is op dit moment alleen de werking van REST bevragingen beschreven. Het wordt niet uitgesloten dat er hiernaast nog andere onderlagen ontwikkeld gaan worden, dan wel de scope van onderlagen wordt uitgebreid.

Criteria voor open standaarden

Voor elke koppelvlakstandaard, ongeacht de uitwisseltechniek, gelden criteria voor het beoordelen, vaststellen en beheren van de standaard. Er moet onder andere worden vastgesteld dat de verschillende belanghebbenden voldoende gehoord zijn. Er zullen ook criteria zijn om de samenhang met andere koppelvlakstandaarden en consistentie de verschillende hierboven benoemde overkoepelende standaarden te bewaken.

Er kunnen voor een uitwisseltechniek aanvullende of specifieke procedures of criteria zijn.

Keuze van gegevensuitwisseltechniek

Voor verschillende koppelvlakken kunnen verschillende uitwisselstijlen, -architecturen en/of technieken gekozen worden. Deze keuze wordt gemaakt op basis van de invulling van de functionele behoefte die met het koppelvlak ingevuld moet worden. Uitgangspunt is dus dat de beste technische oplossing voor de gestelde functionele vraag wordt gekozen. Eenvoud van implementatie van het koppelvlak is in die keuze een belangrijke factor.

Er worden niet op voorhand criteria gesteld om een specifieke onderlaag te gebruiken voor specifieke technieken (zoals SOAP) of specifieke interactiepatronen (zoals bevragen). Wel is in de Visie op standaarden notitie een richting aangeven op het gebruik van StUF voor synchronisatie en het gebruik van REST/JSON API's voor synchrone bevragingen.

